1893-1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 230. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ГРУДНЯ 1963 — 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FDIDAY, DECEMBER 6, 1963 No. 230. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ОЧІКУЄ ПІДТРИМКИ РОБІТНИЦТВА І ПРОМИСЛУ ДЛЯ РОСТУ ЕКОНОМІКИ

Вашингтон. — Президент Джансон 4-го грудня конферував із представниками зорганізованого робітництва та провідниками промислу і закликав їх приєднатися до зусиль уряду в тому напрямку, щоб повести успішну боротьбу проти можливої економічної затримки. Президент сперш у прийняв в Білому Домі 20 членів Виконної Ради Американської Федерації Праці-Конґресу Індустрійних Організацій та просив їх помогти урядові в тому, щоб Конґрес прийняв законопроєкт про охорону громадянських прав. В пізнішій розмові з представниками промислу Президент просив бизнесменів допомогти йому знищити те расове упередження, яке деколи існує при приниманні людей на працю. 90 членів Бизнесової Ради заявили Президентові, що вони підтримуватимуть намагання уряду в ділянці втримання економіки на високому рівні, та співпрацюватимуть із урядовими чинниками в тому напрямку, щоб ліквідувати расову несправедливість. Представники АФП-КІО заявили після конференції в Білому Домі, що вони були здивовані тим, як швидко президент Джансон взявся з повною енерґією до виконування своєї такої важкої праці, і як добре Президент опановує ситуації та орієнтується в проблемах внутрішньої політики. Вони не сподівалися, що Президент так подрібно буде цікавитись різними проблемами. Голова АФП-КІО Джордж Міні просив Президента, щоб найменував окрему комісію, яка вивчала б справу автоматизації праці та зріст числа безробітних внаслідок механізації фабрик. Міні порушив також справу зменшення числа годин праці впродовж тижня, яке тепер виносить 40, та подав думку, що зменшення годин праці зможе допомогти зліквідувати хоч частинно велике число безробіття. Президент уважно слухав арґументів Міні та робив собі нотатки. Президент Джансон просив робітничих провідників підтримувати політику уряду. Президент мав сказати робітничим представникам, що він більше потребує їхньої помочі, як покійний президент Кеннеді, бо він не має таких талантів, як Покійник. В розмові із представниками промислу Президент старався переконати їх в тому, що демократичний уряд не є ворогом бизнесу. Президент Джансон пригадував слова свойого покійного приятеля Сема Рейбирна, спікера Палати, який казав, що бизнесмени — це єдині люди у Вашинґтоні, що є настрашені, хоч не мають до цього найменшої причини. Провідник делеґації промисловців Ф. Т. Кеппел заявив, що він не боїться нічого, і те саме можна сказати про інших 89-ох. В розмові з бизнесменами Джансон заявив, що бюджет в 1965-му році виноситиме понад $100 блн.

Фльота має нову ракетову бомбу „Сабрак" проти підводних човнів

Вашинґтон. — Американська фльота може похвалитися новою зброєю для нищення ворожих підводних човнів. Є це ракетова бомба, яку випускають із підводного човна під водою, і яка летить після того вгору в повітря та може знищити ворожий підводний човен у віддалі до 30 миль. Ця ракета - бомба називається „С а б р а к", її вже випробували, і вона виявилася на три рази успішнішою від теперішньої зброї проти підводних човнів. Фльота має вже дозвіл збудувати 25 атомових човнів, озброєних ракетами „Сабрак". Плянується збільшити те число атомових підводних човнів.

В Арлінґтоні разом із президентом Кеннеді похоронено і двоє його дітей

Вашинґтон. — 4-го грудня на Національному Арлінґтонському Цвинтарі похоронено двоє немовлят президента Кеннеді, які тепер лежать разом із батьком. Під час похорону були присутні дружина покійного Президента пані Кеннеді та два брати Покійного, сенатор Едвард М. Кеннеді та головний прокурадор Роберт Ф. Кеннеді. Похоронні Богослужби відправилися під проводом вашинґтонського єпископа Філіпа М. Геннена. Перевезені на Арлінґтонський Цвинтар немовлята, — це Патрик Бувіє Кеннеді, народжений 7-го серпня, померлий 9-го серпня, і народжена неживою 23-го серпня 1956-го року дівчина, яка не була охрещена. На цвинтарі не було нікого з чужих людей, навіть журналістів. Похоронення дітей із батьком в Арлінґтоні є давнім звичаєм, тепер воно відбувається рідше з огляду на брак місця. В Арлінґтоні спочиває вічним сном більше як 100.000 осіб.

Рада Підривної Діяльности веде слідство в справі Організації Передової Молоді

Ню Йорк. — В найближчу середу 11-го грудня почнеться слідство в справі підривної діяльности Організації Передової Молоді, яку Департамент Справедливости хоче взяти до списка підривних організацій. Головний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді просив Контрольну Раду зареєструвати як комуністів голову Організації Передової Молоді Майка Стейна і містоголову Марвіна Маркмана. Головний прокуратор уважає, що ціла ця організація є прибудівкою Комуністичної партії, щоб здійснювати комуністичні цілі та підготовляти членів для тієї партії. Стейн каже, що очолювавна ним група є організацією, що орієнтується на марксизм, але не є комуністичною організацією.

Америка стягає 1,000 своїх вояків з Південного В'єтнаму

Сайґон. — 220 американських підстаршин і вояків, які перебували від якого року в Південному В'тнамі, відлетіли відтіль назад до Америки. 74 вояки, які теж були вже на летовищі, мусіли вернутись на 24 годин назад до своїх бараків, бо щось зіпсувалось в їх транспортному літаку. Зрештою, впродовж найближчого тижня мають відлетіти дальші транспорти, так, щоб разом на 1.000 американських вояків зменшився континґент американського війська в Півд. В'єтнамі. Таким чином, той континґент буде зредукований з 16.500 старшин і вояків до 15.500. Офіційно пояснюють, що річ іде про зменшення вишкільних частин і персоналу в головній кватирі та в допоміжних технічних частинах, але бойова сила не буде зредукована. Відлітаючих вояків прощали командант американських збройних сил в Південному В'єтнамі ген. Пол. Д. Гаркінс і в'єтнамський міністер оборони ген. Тран Ван Дон, який дякував американським воякам та прославляв їх за їх жертвенність і заслуги для боротьби проти комуністичної загрози в Південному В'єтнамі.

НТШ й Буковинська Громада вшановують сторіччя народин Ольги Кобилянської

Ню Йорк. — Філологічна Секція НТШ й Українська Буковинська Громада влаштовують в суботу, 7 грудня о год. 4.30 по полудні, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — спільну Наукову Конференцію для вшанування сторіччя народин Ольги Кобилянської. Конференцію відкриє директор Секції проф. д-р В. Лев, а доповіді про Кобилянську виголосять: д-р Лука Луців на тему: „О. Кобилянська на тлі своєї автобіографії", д-р І. Новосівський —„О. Кобилянська у спогадах сучасників і мґр С. Жуковська — на тему „Спогади про похорон Кобилянської". З уваги на концерт „Свободи", що відбудеться того ж дня вечером, Конференція на пошану Кобилянської пічнеться точно о годині 4.30 по полудні, щоб дати змогу учасникам взяти також участь у святі „Свободи". Конференція є призначена для широкого громадянства.

Бенкет в Ню Йорку цієї суботи буде завершенням відзначувань 70-річчя „Свободи"

Ню Йорк. — Ювілейний Бенкет у 70-річчя „Свободи", що його влаштовує Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в найближчу суботу, 7-го грудня, о год. 6:30 ввечері в залях Українського Народного Дому, буде завершенням багатьох подібних імпрез, що відбулися впродовж року в цілому ряді наших громад. Організатори імпрези сподіваються, що це завершення відзначування 70-річчя найстаршого сьогодні не тільки в Америці, але й у світі українського щоденника матиме відповідний відгомін серед місцевого громадянства. Гарний жест відносно „Свободи" зробили дві українські установи: Наукове Т-во ім. Шевченка та Головна Делеґатура ЗП УГВР і Дослідно - Видавниче Об'єднання „Пролог", влаштовуючи свої заплановані на той день імпрези в ранніх пополудневих годинах, щоб дати нагоду учасникам тих імпрез взяти участь у ювілейному бенкеті „Свободи". У програмі цього бенкету, як уже інформовано, передбачений виступ одного з найвидатніших американських журналістів Едгара А. Маврера. У мистецькій частині програми виступить оперова співачка Марія Лисогір та письменник - фейлетоніст Іван Керницький. Бенкет, початок якого передбачений на год. 7-му ввечері, буде попереджений „годиною коктейлу", що почнеться о год. 6:30. Разом з цією імпрезою в приміщеннях Народного Дому д-р Ол. Соколишин влаштовує також виставку замітніших публікацій „Свободи" та УНСоюзу.

Ред. Володимир Душник вернувся з відвідин в Европі, плянує публічні доповіді

Ню Йорк. — В середу, 27-го листопада ц.р., вернувся з півторамісячних відвідин в Европі мґр. Володимир Душник, редактор англомовних публікацій УККомітету та член редакції „Свободи", її англомовного „Українського Тижневика". Ред. Душник їздив до Европи з уповноваження УККомітету як спеціяльний кореспондент його публікацій на Вселенський Собор у Ватикані, де він провів повних чотири тижні, відвідуючи сесії Собору та відбувши розмови з більшістю українських Владик, учасників нарад Собору, як також беручи участь в американських пресових конференціях та відбувши зустрічі і розмови з багатьома закордонними журналістами, включно із деякими з-поза залізної заслони. Під час свого перебування в Римі ред. Душник взяв також участь в науковій конференції Українського Християнського Руху, яка в тому часі там відбувалася з участю багатьох видатних українських науковців, був разом з ними на авдієнції у Святішого Отця, промовляв через урядове італійське радіо в рямках щотижневих програм українською мовою, дав інтерв'ю італійському тижневикові „Іль Сентро" та написав і вислав до преси понад 40 статтей та інформацій англійською та українською мовами. В поворотній дорозі з Риму ред. Душник зупинився в Мюнхені, де між іншим виступав лектором на Українському Вільному Університеті, дав переслане в Україну інтерв'ю в утримуваному Американським Комітетом

Ред. Володимир Душник

Визволення „Радіо Свобода" та відбув ряд зустрічей і розмов з українськими громадськими і політичними діячами в цій баварській столиці. Відвідав також виставку вільної преси в Бонні. З Мюнхену ред. Душник виїхав до Мадриду, де також дав два інтерв'ю для еспанського „Радіо Насіональ", як також дав інтерв'ю редакторам трьох еспанських газет. Останнім етапом перебування ред. Душника в поворотній дорозі з Европи до Ню Йорку була Лісбона, столиця Португалії, де він з черги дав інтерв'ю одному з найбільших португальських щоденників „Новідадес". Повернувшись назад до ЗДА, ред. Душник плянує виступити в більших наших громадах з доповідями про Вселенський Собор і про свої враження та спостереження з нього, як і зі своєї подорожі по Европі.

НАШ ШЕВЧЕНКО

ТАРАС ШЕВЧЕНКО — портрет з пам'ятника роботи мистця-скульптора Леоніда Молодожанина, що має бути поставлений у Вашинґтоні та відкритий з кінцем травня 1964-го року, у 150-річчя народження Поета. Цей портрет прикрашує обкладинку книжки-календаря „Шевченківський Альманах" на 1964-ий рік, що його видають УНСоюз і „Свобода" та який вже друкується.

Діячі культури підсовєтської України лають „буржуазних націоналістів" в Америці за пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні і пропонують свою участь у його відкритті

Київська „Літературна Україна" з 29-го листопада 1963 року надрукувала „Слово до українців, до української громади в США, до Комітету пам'ятника Т. Г. Шевченку", підписане відомими українськими підсовєтськими поетами, письменниками, композиторами та іншими діячами культури, в якому вони, лають „буржуазних націоналістів" в Америці за „спроби використати його (Шевченкове) світле ім'я в своїх брудних політичних цілях", інформуючи рівночасно, що „ми думаємо послати на американський континент священну землю з Чернечої гори, де спить Тарас вічним сном" і що „ми з радістю взяли б участь в урочистій церемонії відкриття пам'ятника, бо Шевченко і Україна — невіддільні". Лист про який мова, підписаний такими відомими іменами, як: М. Рильський, П. Тичина, О. Корнійчук, Б. Патон, Л. Ревуцький, В. Сосюра, М.Бажан, О. Гончар, Ю. Смолич, М. Стельмах, А. Малишко, І. Вільде, Л. Дмитренко, П. Козланюк, Г. Юра, Н.Ужвій, В. Касіян, К. Данькевич, П. Вірськй, Й. Бокшай, М. Тарнавський, Г. Майборода, Б. Антоненко-Давидович, П. Майборода, М. Гожій, Є. Кирилюк, Б. Гмиря, В. Івченко, Д. Павличко, Д. Гнатюк, О. Підсуха, Л. Костенко, Л. Руденко, В. Чеканюк. Це „Слово", надруковане під великим заголовком: „Великому Кобзареві — гідну пошану", попередила редакція „Літературної України" своїми заввагами, в яких насамперед стверджує, що пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні „буде ще одним свідченням глибокого шанування великого Кобзаря не тільки українцями, а й усім американським народом", а далі лає „українських буржуазних націоналістів, що проживають в США і які свого часу скоїли злочини проти українського народу та вороже ставляться до Радянської України, намагаються розгорнути навколо спорудження пам'ятника брудну антирадянську кампанію", що „особливо проявилося під час церемонії закладки пам'ятника".

ЮВІЛЕЙНИЙ „ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ АЛЬМАНАХ" УНСОЮЗУ ВЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ

Джерзі Ситі. — Великий, ювілейний „Шевченківський Альманах" Українського Народного Союзу на 1964-ий рік, присвячений 150-річчю з дня народження Кобзаря України, вже зданий до друку і його друк на великій пресі почався з кінцем листопада. Друк буде закінчений в половині грудня і негайно почнеться висилка цієї книги на адреси всіх передплатників „Свободи". Альманах має 224 сторінки та починається „Заповітом" Тараса Шевченка. На зміст цього ювілейного збірника, що видається рівночасно у 70-річчя Українського Народного Союзу, склались — крім календаря та календарних матеріялів, — такі статті і вірші: Т. Шевченко: „Ісаії, глава 35"; М. Дербуш: „Кобзареві" (вірш); А. Драган: „Будеш, Батьку, панувати"; Б. Лепкий: „Шевченко у пустині" (вірш); Л. Луців: „Незмінний Шевченко"; І. Кедрин: „Актуальний Шевченко"; В. Давиденко: „Шевченко у спогадах сучасників"; Б. Кравців: „Світова слава Шевченка"; Ів. Світ: „Чужомовні енциклопедії про Шевченка"; Я. Ш.: „Шевченко — національной герой України"; Я. Падох: „Шевченко — Патрон УНСоюзу"; М. І. Мандрика: „Літо"(вірш); О. Грицай: „Твердиня замор'я" (вірш); А. Кацнельсон: „У білі ночі" (вірш); В. Щурат: „Гими американських українців" (вірш); А. Драган „Чого не ділить океан"; І. Керницький: „Прийшла осінь" (фейлетон); Ст. Куропась: „Образки з України"; Л. Васильківський: „У старому Києві""; М. Костишин: „З піонерських часів у Джамейці"; З. Лисько: „Василь Барвінський": Ол. Соколишин: „Поява Апостола і Букваря 390 років тому"; В. Дубровський: „100-річчя „російської леґенди" в Америці"; Ю. Каменецький: „Гончаренко і Шевченко";. Крім названих статтей і віршів, у книжці багато інших, календарних матеріялів, новин з науки і техніки тощо. Книжка надрукована на доброякісному папері. На обкладинці — фотознімка портрету Тараса Шевченка з обраного конкурсовим жюрі пам'ятника Тарасові Шевченкові роботи мистця Леоніда Молодожанина, призначеного для поставлення у Вашинґтоні. Відкриття цього пам'ятника має відбутися з кінцем травня 1964-го року.

ПАПА ВІДВІДАЄ СВЯТУ ЗЕМЛЮ

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР ЗАКІНЧИВ СВОЮ ДРУГУ СЕСІЮ ПРОГОЛОШЕННЯМ ДЕКРЕТУ ПРО БОГОСЛУЖБУ І КОРИСТАННЯ З КОМУНІКАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ

Рим. — В середу 4 грудня закрилась друга сесія Вселенського Собору, — офіційно Другого Ватиканського Собору. Це відбулось на великій урочистості в соборі святого Петра, при чому Папа Павло VI виголосив промову, в якій прославляв висліди і значення Вселенського Собору. Наприкінці своєї промови, яку відчитав одностайним голосом з 12-ох листків паперу, Папа заявив, що „має ще один листок" і відчитав з нього заяву, що в січні наступного року поїде до Святої Землі, де Христос прийшов на світ, навчав, згинув мученицькою смертю і воскрес. Ця заява збентежила і схвилювала приявних понад 2,000 великих духовників, бо була повною несподіванкою. Останній раз, коли Папа виїхав поза межі Італії, це було у 1809 р. коли Пій VI поїхав до Франції на „запрошення" та насправді примушений Наполеоном на його коронацію, при чому Наполеон затримав був Папу в Парижі, як фактичного в'язня; Пій VI вернувся тріюмфально до Риму щойно в 1815 році після упадку Наполеона. Папа Павло VI відбуде свою подорож до біблійних місць, мабуть, літаком. Ці святі для всіх християн місця знаходяться тепер частинно в Ізраїлі — наприклад Назарет, — частинно в Йорданії. Папа буде в Ізраїлі і в Йорданії. Перед проголошенням свого рішення Папа запевнився, що уряди обох названих країн не мають нічого проти його приїзду, та — навпаки — прийняли до відома бажання Папи з найбільшою радістю. За газетними коментарями — подорож Папи до Святої Землі має аспекти релігійні, політичні і безпеки. З погляду міжвизнаневих відносин — подорож Папи до країн мойсеєвого та могомедданського віровизнань є примирливим жестом по лінії настроїв Вселенського Собору, щоб Католицьку Церкву не ізолювати від решти людства та щоб признавати вартість всіх тих Церков також нехристиянських ,які визнають Бога та сприяють релігійним практикам і стосуванню в щоденному житті принципів етики, що її поручає дана релігія. Подорож Папи до Ізраїлю і до Йорданії з одного боку скріплює проєкт-декрету, який остаточно має бути вирішений на третій сесії Вселенського Собору, про вини за розп'яття Христа не можна приписувати цілому жидівському народові, з другого боку — маніфестує бажання Ватикану, щоб між Ізраїлем і арабськими країнами дійшло до замирення та що Ватикан ні трохи не ворожий арабському світові. На тому останньому засіданні Вселенського Собору проголошено повні тексти згаданих декретів про Службу Божу та про користування новітніми методами комунікації — радіо — кінематографією, телевізією і т. д. — для поширювання християнської віри та протидіяння атеїстичним і протирелігійним течіям. У декреті про Богослужбу кажеться, м. і., про частинне введення народних мов в Богослужбові відправи та про поширені права єпархіяльних єпископів вирішувати ці справи. Найближча, третя, сесія Вселенського Собору буде скликана на вересень 1964 року, а в міжчасі працюватимуть Комісії.

ЗДА таврують Совєтський Союз, як найбільшу колоніяльну державу

Об'єднані Нації. — В ході дебат над проблемою колоній — формально у зв'язку з кампанією африканськихх країн проти португальського правління в Анголі й Мозамбіку представник ЗДА Сідней Єйтс гостро виступив на Генеральній Асамблеї ОН в минулу середу 4 грудня ц. р. проти постійного називання Америки Совєтами і їх сателітами „імперіялістичною" державою. Американський дипломат звернув увагу, що Совєтський Союз є „останнім нащадком великих імперських держав" та запитав конкретно: „Чи Совєтський Союз може назвати бодай одну країну, якої він вирікся?". У тому дні промовляло 28 промовців. Речник Британії заповів, що Мальта дістане державну незалежність 31 травня, а Ньясаленд 5 липня 1964 року. Представник Совєтської Білорусі Остапенко і Болгарії Табанов закидали Америці й Британії, що вони „рафінованими способами" намагаються деколонізовані країни підпорядкувати свому економічному диктатові.

В Італії створено новий уряд

Рим. — Альдо Моро став новим прем'єром Італії, його заступником став лівий соціяліст Пієтро Нenні, а міністром закордонних справ — прозахідній правий соціяліст Джузеппе Сараґат. Проголошено вже листу цілого нового італійського кабінету, хоч його заприсяження призначено на четвер 5 грудня. Альдо Моро, генеральний секретар керівної Християнсько - демократичної партії, перевів однородинну нараду з президентом Антоніо Сені, який був раніше італійським прем'єром і міністром закордонних справ. Характер нового уряду — центро-лівий, при чому ліві соціялісти дістали, крім віце-прем'єрства для свого лідера Ненні, портфелі бюджету, публічних робіт, здоров'я, туристики і беї ресорту. Міністром оборони став християнський демократ Джуліо Андресотті. Італія залишиться в західньому бльоку НАТО.

В АМЕРИЦІ

● **3-го грудня** секретар скарбу Даґлес Діллон відзначив золотою медалею аґента секретної служби Клінтона Дж. Гілла, який їхав зараз за лімузиною покійного президента Кеннеді в дні 22-го листопада, і який, почувши перший постріл, кинувся до Президентової лімузини, щоб своїм тілом охороняти Президента і його дружину пані Кеннеді. Він зробив це тоді, коли злочинець ще стріляв.

● **В Ню Йорку** зорганізувався окремий Комітет, який має старатися про те, щоб Конґрес ухвалив закон про те, щоб не можна було так легко, як це є тепер, купувати рушниці та револьвери. В Олбані вже є готовий внесок в цій справі, і його предложать нюйоркській стейтовій леґіслятурі в січні 1964-го року.

● **Колишній офіцер фльоти** Джан Е. Доновен, під яким служив вбивник президента Кеннеді Лі Гарві Освалд, заявив у пресовому інтевю, що Освалд був таким моряком, який завжди старався докучити своїм офіцерам. Він вивчав деяку проблему, наприклад ситуацію в Камбоджі, і після цього запитував старшину про цю проблему, стараючися її скомпромітувати.

У СВІТІ

● **Грецька королівська пара** прибула до Еспанії, де її донька Софія, заміжня за претендентом до еспанського престолу, внуком останнього короля Альфонса XIII, Хуаном Карльосом, внедовзі сподівається своєї першої дитини.

● **Папа Павло VI** перевів в минулу неділю беатифікацію 19-річного ковальського помічника Нунціо Сульпрізіо з Неаполю, який помер в 1836 році. Загально вважають, що беатифікація, а після того канонізація цього італійського робітника є актом манифестації особливого признання для робітничої кляси.

● **У Москві** забарикадувались у готелевій кімнаті американський цивільний моряк Лоренс М. Брайтон з Аляски і його наречена Розіта Шіфман, совєтська громадянка, заявивши, що добровільно не вийдуть відтіль та що він добровільно не вийде з СССР, поки не дістане дозволу, щоб його наречена могла виїхати разом з ним. Брайтон познайомився з тією дівчиною, жидівкою, у вересні ц. р. під час двотижневого перебування в СССР, як турист. В місяць потім він ще раз поїхав туди і вони визначили свій шлюб на грудень ц. р. Але совєтські власті відмовились продовжити пашпорт Брайтонові та не дали дозволу на виїзд Розіти. Брайтон вислав просьбу до Хрущова.

● **Китайський журналіст,** кореспондент французької пресової аґенції з столиці Вільного Китаю, Тайпей на Формозі, Альберт Юан, був засуджений на 15 років важкої в'язниці за шпигунство в користь Москви.

● **Індійський уряд затвердив** проєкт створення індійсько-американської корабельної компанії, яка має збудувати — з допомогою американського капіталу і фахівців — цілу фльоту нафтоналивних індійських кораблів (танкерів).

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders вис тавляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Нова доба

Правдою є, що президент Л. Б. Джансон зробив усе можливе, щоб втихомирити стривоження і розвіяти сумніви, які постали після убивства президента Кеннеді, і він ужив найдоцільнішого засобу до тієї цілі, а саме — підкреслених кількакратних заяв про тяглість влади і політики. Американські коментатори звернули увагу на те, що Джансон, приготовлюючись до свого першого виступу в Конгресі, свідомо скористувався з допомоги Теодора Сорензона, який писав промови президентові Кеннеді, щоб навіть стилем своєї промови нагадувати Кеннеді. А втім, відразу стало відомо, що з відходом Джана Кеннеді і приходом Линдона Джансона поставуть поважні зміни, — може помалу, може непомітно, але невідхильно доставуть, зумовлені просто різницями індивідуальностей обох цих державних мужів.

„ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 9-го грудня цього року заповідає „нову еру у Вашингтоні". Він признає, що Линдон Джансон, маючи тепер перед собою насправді тільки один рік урядування, не може надто яскраво проявити власної особовости. Але вже впродовж найближчих місяців президент Джансон напевно оточить себе тими співробітниками, з якими відданна співпрацював, і тому напевно відійдуть деякі з найближчих співробітників президента Кеннеді у підготові до повної наступної 4-річної каденції. За однозгідним твердженням знавців вашингтонських відносин — зміниться просто політичний клімат: Джан Кеннеді був інтелектуалом, який залюбки перебував у колі інтелектуалів і в усіх політичних справах шукав науково - теоретичної підбудови. Звідсіль і стільки професорів Гарвардського університету, які ввійшли до Білого Дому й Державного Департаменту. Таємниця великої індивідуальности Джана Ф. Кеннеді полягала в тому, що він умів сднати свій романтизм та нахили до науки й літератури з реалізмом. Зате Линдон Б. Джансон — прагматик, який шукає поради у політичних практиків. Кеннеді був людиною ліберальної американської Півночі, —Джансон є людиною консервативного Півдня. Це не значить, що він не є людиною поступовою. Ось так, він щиро підтримував і підтримує законопроєкт про громадянські права, що сприяє повній інтеграції муринів, — він приятелює з президентом Американської Федерації Праці - Конгресу Індустріяльних Організацій, Джорджем Міні. Але він зріс і виховався в Тексасі, там він має своїх найкращих приятелів, звідтіль почав робити кар'єру на крайову міру.

Будучи вісім років головою демократичної більшости в Сенаті за Айзенгавера і три роки віце-президентом за Кеннеді, Линдон Б. Джансон напевно буде впроваджувати їхніх засадничих ліній у найважливіших внутрішніх і закордонних проблемах. Однак, передбачається інший підхід до них, інша методика праці. Так, наприклад, президент Кеннеді за три роки урядування тільки двічі скликав повне засідання свого уряду і дуже рідко скликав Раду Крайової Безпеки. Втаємничені твердять, що президент Джансон, навпаки, є прихильником колективних рішень.

Шляхи державної політики визначають різні чинники, незалежні від окремих людей: географія, характер сусідів, традиції народу, економічні інтереси і т. п. Але водночас кожне діло залежить від людини, що його робить. Так буде і в цьому випадку: загальна політика Америки не зміниться або зміниться мало, — але політична атмосфера у Вашингтоні зміниться в такій мірі, що це буде дійсно нова доба.

Кривавий балянс

Опублікований у Записках Наукового Товариства ім. Шевченка, як 173-ій том, „Збірник на пошану українських учених, знищених большевицькою Москвою", є не тільки достойним ушануванням пам'яті сотень українських науковців і дослідників, репресованих і знищених в роки страхітливого московського терору на Україні наприкінці 20-их і протягом 30-их років цього століття, але водночас із цим важливим причинком для історії тих десятиріч, записаних криваво в новітній історії України.

Тяжко без зворушення й обурення читати багаті на фактичний матеріял сторінки цієї нової книги з української мартирології. Ще тяжче не раз збагнути суть і мету диявольського нищення працівників української культури і їхніх праць, запляновного й зреалізованого Москвою. Якими перфідними й ганебними методами цькували й нищили українських науковців органи совєтської державної безпеки — про це переконливо розповідають автори надрукованих у збірнику праць. Яких розмірів досягло це безприкладне в історії світу народовбивство, показують встановлені цими ж авторами реєстри репресованих науковців і дослідників. Сеньйор української історичної науки Наталія Полонська - Василенко доповнює поданий нею огляд проведеного знищення в історичній науці і зв'язаних з нею ділянках довгим списком репресованих істориків, етнографів, правників, археологів, мистецтвознавців, економістів — всього 185 прізвищ. Цей список доповнює із свого боку сеньйор української археологічної науки проф. Михайло Міллер, нараховуючи 50 прізвищ самих тільки археологів, що були репресовані в ті роки. Подібні реєстри репресованих літературознавців і літературних критиків встановлює проф. Богдан Кравців, виявляючи, що протягом не цілого чвертьсторіччя репресовано з-поміж них 103 особи, з яких загинуло безсумнівно 39, пропало без сліду 50 і тільки 14 залишилися живими, і що, крім того, 74 осіб примушено замовкнути, а лише 25 осіб врятувалися еміграцією. Про спустошення в ділянці українського мовознавства розповідає проф. Юрій Шевельов. Про „ліквідацію"окремих провідних діячів української науки, історика літератури Сергія Єфремова та географа Степана Рудницького, пишуть проф. Марія Овчаренко і проф. Мирон Дольницький.

Розгром української науки не обмежувався репресуванням науковців і дослідників. Разом з ними поліквідовано наукові установи, інститути й катедри, в яких вони працювали. Понищено також друковані під час їх репресування їхні наукові праці і досліджування, а вже надруковані попередніми роками книги повилучувано з користування

Не зважаючи на всі позірні зміни в Совєтському Союзі, на всі „відлиги" і ін., навіть на проведену десталінізацію, більшість репресованих за часів Сталіна діячів української науки не реабілітовано й досі. Просякрибовані ще й тепер їхні наукові праці з українськоï історії, історії літератури чи й інших дисциплін, і всі, включно з бібліографічними покажчиками їхніх праць, повикреслювано з теперішніх наукових публікацій. Реабілітуючи тільки окремі особи з-поміж „несправедливо покараних", московський комуністичний режим на Україні приховує від народних мас справжній образ проведеного розгрому, його розміри й засяг. Проте, у пам'яті народній цей кривавий балянс записаний буде навічно, і прийде час, коли український народ виступить з відповідним актом обвинувачення проти московських народовбивців.

Мих. Калинний

„УКРАЇНСЬКИЙ БУРЖУАЗНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ" СЬОГОДНІ

Коли б Хрущов узявся перечитувати свої власні промови десь з-перед тридцяти років, він міг би побачити в них безліч повторень, що „український буржуазний націоналізм" знищено, зліквідовано, розгромлено вщент і т. д. Це саме він може прочитати і в колишніх численних виступах добре знайомих йому осіб: Кагановича, Постишева, Косіора, Балицького... Але минуло багато років, і той самий Хрущов знову говорить про „український буржуазний націоналізм". І знову не він один, а й усе його нове оточення: Підгорний, Ільїчов, Скаба...

Отже, виходить, Хрущов, московський Кремль у цілому, як і тридцять років тому, товчуть воду у ступі, бо навіщо їм, після рішучих стверджень про кінець отого „українського буржуазного націоналізму", повертатися ще раз до того самого місця? Це ж безперечне все раніше сказане та написане! Тільки безправ'я підсовєтського громадянства дозволяє московським диктаторам та їхнім підспівувачам брехати в живі очі, вдавати з себе забудьків, які не пам'ятають, вірніше, не хочуть пам'ятати своїх просторікувань. Та для нас важливе інше.

Як бачимо, „український буржуазний націоналізм" не зникав, не відмирав, не переходив до архіву. Подолати його непромовна була сталінська, а тепер непромовна хрущовська партійна й державна машина. Він існував і існує, не зважаючи на ніякі переслідування, на вперту й тривалу з ним боротьбу. Отже, він непромінальний навіть в умовах жахливого терору і безоглядної пропаганди. Він не тільки має минуле, а має також сучасне і майбутнє. Правда, згідно з твердженнями Хрущова, Підгорного, Ільїчова, Скаби, „український буржуазний націоналізм" зазнав помітних змін, однак ті зміни, сказати, кількісного, а не якісного характеру, вони полягають у доповненні та поширенні його, а ніяк не в переставленні його на інші ідейні рейки, у зміні його напрямів.

Означення „український буржуазний націоналізм" належить Москві. Ніхто з українців ніколи не називав і не називає себе „буржуазним націоналістом". Цей вираз Москва придумала для дискредитації всього українського, мовляв усе воно буржуазне, реакційне, вороже працюючому людові, в тому числі й українському. Для цього Москва поставила знак рівняння між тими українцями, що національно виявляли себе на українських землях під її окупацією, і українською еміграцією у вільному світі. Хоч українська політична еміграція така ж у своїй переважаючій більшості не є буржуазною, а складається головно з трудової інтелігенції, на московську думку, нарід в Україні в таких „тонкощах" не визнається, йому здалека можна показувати українську еміграцію під класовим оглядом, тобто, за ленінським визначенням, як „ворогів робітників та селян".

Таке московське твердження особливо по-дурному виглядало, головно перед українським народом в Україні, коли назву „буржуазний" застосовувано до тих, що ніколи не були ніякими власниками і навіть свого часу допомагали московським комуністам запровадити їхню владу, їхній режим в Україні. Та Москва цією явною невідповідністю ніколи не журилася, вона називала „українським буржуазним націоналістом" і так званого куркуля, і того, що його „розкуркулював", а пізніше спіткнувся саме на національному питанні.

Найперше окреслення „буржуазний націоналіст" з'явилося таки в Україні. Варто пригадати, що, наприклад, у Білорусі людей, які наважувалися виступати в обороні свого, національного, окремішного, спочатку москалі називали „нацдемівцями", в Середній Азії — „агентами даппаків", „агентами баїв" тощо. З України визначення „буржуазний націоналізм" перекинулося до Криму (тоді ще автономної республіки в складі РСФСР) під час голосної справи Велі Ібрагімова - Мусабекова, а потім перейшло до всіх інших не-російських республік. До властивої Росії воно так ніколи й не дійшло: за ввесь час існування Совєтського Союзу жадного обвинувачення в „російському буржуазному націоналізмові" не було виставлено.

Давніше до „українських буржуазних націоналістів" зараховувала Москва письменників, поетів, діячів мистецтв, викладачів гуманітарних дисциплін, науковців з ділянки історії, мови, літератури й мистецтва, вояків, які іноді створювали, а іноді тільки намагалися створювати військові частини за територіяльною ознакою і з українською командою, партійних працівників, що підтримували українські вияви в різних ділянках життя (переважно тих на „культурному фронті"), частину розкуркулених і засланих селян, які самі або їхні родини були пов'язані з українським визвольним рухом 1917-1920 років, або згодом з українськими повстанцями.

Згідно з виступами вождів та вожденят, згідно з різними „настановчими" та „викривальними" матеріялами, оприлюдненими останніми часами совєтською пресою, „український буржуазний націоналізм" є тепер явищем куди складнішим, як тридцять років тому чи й дещо пізніше.

Коли, скажімо, в РСФСР молоді люди, а то й комсомольці, захоплюються західними танками, книжками європейських чи американських авторів, чужинецькими фільмами, одягом, то це офіційно визначають, як „розкладові західні впливи". Коли ж це саме стається в Україні, то тут починають дошукуватися ще й „українського буржуазного націоналізму", бо, мовляв, „любов до Заходу" українцям прищеплюють емігранти. Якщо такі вияви в побуті молодих людей свочасно не виявила місцева комсомольська організація, то вже шукають „українських буржуазних націоналістів" у складі її проводу. Нетручання комсомолу в приватні справи молоді розцінюють не тільки як байдужість його керівництва, а й як потурання — „націоналістичним впливам".

Відвідування людьми церкви, а особливо виконування церковних обрядів і приписів також поєднується з діяльністю „українських буржуазних націоналістів".

Останнім часом навіть прояви так званого економічного „місництва" в Україні ідентифікується з тим же „українським буржуазним націоналізмом". Московські головачі та їхні підголоски кажуть, що кожний „місник" намагається якнайбільше промислової продукції залишити на теренах своєї діяльности, а вже потім щось давати Москві. Отже, виходило б, такий „місник" здає собі справу з колоніяльної підлеглости України Москві. Російський колоніяльний режим в Україні дедалі посилюється та загострюється, а одночасно з цим „місництво" набирає для Москви щораз більшої загрози.

Як перехазують численні відвідувачі СССР, у сільсько-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВІРОВИЗНАННЯ Л. Б. ДЖАНСОНА

Уже другий тиждень минає з того часу, як скритовбивча куля марксиста - маньяка відібрала американському народові президента а вільному світові його лідера, Джана Ф. Кеннеді, який входить в історію не тільки, як наймолодший президент Америки, але й як перший президент католицького віровизнання. Вшановуючи світлу пам'ять президента Джана Ф. Кеннеді, очі американського народу й світу рівночасно звертаються на його наступника, президента Линдона Б. Джансона. Багато слів уже сказано про нового Президента й до цих слів не всі речі буде додати й загальні інформації про його віровизнання.

Від раннього свого дитинства 36-ий з черги господар Білого Дому в Вашингтоні, президент Линдон Б. Джансон, так само, як і його предки, визначався глибокою релігійністю. В надзвичайно трагічних обставинах перейнявши пост Президента ЗДА, у першому своєму звернені до народу на летовищі в Вашингтоні, недалеко домовини з тлінними останками свого славного попередника й приятеля, президент Джансон звернувся голосом просив Божої допомоги. Під час і після похорону президента Джана Ф. Кеннеді, в кожній своїй офіційній промові президент Джансон не лише виявив світові свою ідеологічну й політичну програму, але й підкреслював свою глибоку віру й надію в допомогу Небес — для себе і для всього важко засмученого американського народу і світу.

В своєму багатогранному громадському й політичному житті президент Джансон завжди вважав себе духово пов'язаним із старою релігійною громадою - парафією в малій фармерській оселі, — Джансон Сіті, в Тексасі. Тут його охрещено, тут, у скромних приміщеннях недільної школи, теперішній голова найбільшої держави вільного світу дістав перші й тривкі релігійні підстави. Конфесія, яку визнає президент Джансон, має офіційну назву „Церкви Христових Учнів". На терені ЗДА начислює вона 1 800 000 вірних, здебільша в південно - західних, південних і середущих стейтах.

Визнанці цієї мало знаної на сході країни конфесії незвичайно горді, що їхній співвізнавець став президентом ЗДА. Також недавно головою Краєвої Ради Церков у ЗДА став їхній визначний мирянин, багатий промисловець із стейту Індіяна Ірвин Міллер.

Негайно по складенні президентської присяги, в болючих дні обставин, президент Линдон Б. Джансон одержав такого змісту телеграму від найвищого зверхника своєї церковної групи: „В годину нашої чорної трагедії екзекутива Міжнародної Конвенції Християнських Церков відбула чергову сесію. З цієї нагоди пишемо Вам заяву найвищого нашого довір'я і запевнення Вас у наших найсвятіших молитвах". Це молитовне послання підписав пастор Дж. М. Кук, екзекутивний секретар згаданої Конвенції.

Яке організаційно - церковне обличчя, яка релігійно-догматична структура цієї релігійної групи?

В щоденному житті її визнавці звертають найбільшу увагу на священні книги Нового Заповіту, зокрема на Особу Христа Спасителя. Але текст Нового Заповіту, також Христове навчання інтерпретують вони індивідуально, ліберально, із сильним інтелектуальним забарвленням.

Члени групи „Христові Учні" формально і практично не визнають жадних релігійних догм, в традиційному розумінні Вселенської Церкви. Конфесійне „Вірую" цієї групи обмежується глибокою пошаною до Спасителя, однак його святе навчання в щоденному житті не повинно викликувати персональних конфліктів догматичного порядку. Релігійні принципи не повинні відштовхувати людини від щирого поштукування Бога. Для них особа Христа наскрізь божественного походження, душа людини є безсмертною субстанцією, але остаточне з'ясування релігійних проблем належить до кожного віруючого.

Найкращий критерій в усіх діях „Христових Учнів" — їх власна совість. При цьому вони роблять сильний натиск на дві ритуальні форми свого культу: на хрещення віруючих у формі занурювання в воду і на урочистому чині Причастя. Причастя — це обов'язкова й центральна частина кожного молитовного зібрання „Христових Учнів", проповідь-наука пастора стоїть на другому місці.

Президент Джансон був активним членом двох великоміських громад „Христових Учнів": в місті Остин, стейту Тексас, і у Вашингтоні. Від деякого часу „Христові Учні" роблять наполегливі старання об'єднатися з п'ятьма іншими протестантськими групами — методистами, протестантами-єпископалами, об'єднаними пресвітеріянами — та іншими дрібними конфесіями. Лише один з усіх попередніх президентів ЗДА належав до конфесії „Христових Учнів", — Джеймс А. Гарфілд, який всього лише шість з половиною місяців у 1881-му році перебував у Білому Домі. Дружина президента Джансона належить до Єпископальної Церкви.

М. Ф.

Голос читача

Більше толеранції

Вміщений у ч. 225 „Свободи" лист п. Ю. Міщенка під адресою редактора цього щоденника мене украй пригноблив. В демократичній системі вільного слова зобов'язує неписаний закон — пошани до свого противника. Вістка про одруження совєтських астронавтів — невже ж така картина, щоб за неї удостоїти редактора газети епітетом „нікчемного редактора"? В листі непотрібно поміщено політику з граматикою, що не повинна чинити тямуща особа.

Чи автор цього листа завдав собі труду прочитати вміщені на цій. самій сторінці три знаменні редакційні статті у зв'язку з скритовбивством президента Кеннеді? Ці глибокі змістом й зворушливі формою рядки писала та сама „нікчемна" рука редактора „Свободи". Автор цих рядків навіть в американській великій пресі не знаходив такої мистецької під кожним оглядом аналізи жахливої трагедії в Далласі, як це зробили важко проскрибовані п. Міщенком редактори „Свободи".

За словами президента Джансона, а також інших аналітиків злочину в Далласі, винні в цій трагедії ненависть і брак толеранції до свого противника, до инакодумаючих осіб. В Далласі, у день приїзду славної пам'яті президента Кеннеді, деякі гарячі голови в пресі і летючках називали його „непристойними словами, навіть „нікчемним „зрадником" своєї країни... Тон і стиль листа п. Міщенка нагадує атмосферу хворобливої нетолеранції в Далласі...

Уявімо собі вільну Українську Державу на рідних землях і автора цього листа до „Свободи" — украй подразненого... В такій атмосфері хто з українців поважився б редагувати газету?

Толеранція — це шляхетний і культурний вияв Господнього навчання про любов і прощення.

о. Микола Федорович

Послаблення збройної сили Пейпінгу

Гонолюлю. — В головній кватирі американського командування збройними силами на Тихому океані адмірала Гаррі Фелта вважають, що внаслідок „ідеологічного" спору між Комуністичним Китаєм і Совєтським Союзом значно послабла китайська збройна сила. Китайські комуністи дістали були к. 2.500 совєтських військових літаків усіх типів, які здебільша перестарілі і не мають подостатком запасових частин. Те саме стосується 20-24 совєтських підводних човнів. Американські фахівці сумніваються, чи більшість тих підводних човнів взагалі здатні до воєнних дій. Тому американські керівні військові кола переконані, що китайські комуністи не можуть дозволити собі на будь-яку більшу воєнну авантюру, в роді колишнього наїзду на Південну Корею, при чому вважається, що складається на це три причини: зріст атомово-ракетної потуги Америки, зріст бойової сили і здатности вільно-китайської армії на Формозі та сильна південно-корейська армія. Зате ті самі американські чинники переконані, що китайські комуністи будуть продовжувати помагати південно-в'єтнамським, лаоським і сіямським комуністам, що виступають під плащиком „визвольного руху" тамошніх народів. Така допомога коштує Китаєві мало, вона примітивна та дозволяє китайським комуністам „зберігати обличчя".

Степан Куропась

Я ВІДВІДАВ УКРАЇНУ

(15)

Діти влаштували для нас концерт на естраді під дашком. Співали переважно російські пісні, яких ми не розуміли, але були і українські, як „Закурилась доріженька". Остання пісня концерту теж була українська і кінчилася словами:

Куди я, туди сонце,
Куди сонце, туди я.

Пісня співається щораз скорішим темпом і нагло вривається на словах „туди я".

При відході діти дістали від наших жінок гуми і кожному з нас пришпилили піонерську червону китайку у формі трикутника. Діти думали, що ним справили нам велику радість, а начальство табору усміхалося, дивлячись на 20 американців, заквітчаних червоною барвою.

У понеділок 12 серпня ми відлетіли до Харкова. Летіли низько понад освітленим Дніпропетровськом і о год. 11-ій вечора приземлилися в Харкові.

Харків, казали нам, це найбільше українське місто. Однак, уж ена летовищі ми переконалися, що всі написи тут московські. Двері відчиняються „от ссбя — к ссбс", про „движеніе самолотов" повідомляється також тільки в московській мові. Якби це в двох мовах, а то тільки в мові „старшого брата".

Зустрів нас сам голова харківського „Інтуриста", молодий чоловік. Ми мали бути в Харкові три дні, а вийшло так, що були один повний день, два вечори та ранок. Просили ми, щоб показали нам колгосп, бо на Москву нам вистачить один день. Покищо голова „Інтуриста" погоджував на летовищі якісь формальності, зв'язані з нашим приїздом, ми заладувалися до автобуса і чекали.

Біля нас на хідники, на купі клунків сидів поважно 7-8-літній хлопчина.

— Чого ти тут сидиш?— спитав хтось із туристів.

— Мати веліли та ще й казали глядіти, щоб бува хто чого не вкрав, — відповів по-українськи хлопець. Це відразу з'єднало нам Харків.

Нас примістили в готелі „Харків" на площі Дзержинського, яка, казали нам, найбільша на світі. Готель має два крила, старе 6-поверхове і нове 8-поверхове з великою ідальнею. Є там навіть люксі, де гості самі себе обслуговують, — перший такого роду, що ми бачили на Україні. На вулиці, в кіоску на сніданні, крім чаю і млинців, нічого не було.

У Харкові ми мали найкраще приміщення: три кімнати для мене і сина. Обслуга російська, лише робітник, що зносив наші валізки, вперто говорив по-українськи.

За один день оглянули ми місто і околицю. Ірина пояснила, що Харків дістав назву від імени козака Харка, який тут з двотисячною залогою боронив Україну. Харків місто заводів, високих шкіл, музеїв. З церков відкритий лише Благовіщенський Собор. Я увійшов до Успенського Собору і застав там робітників, що зварювали сталь.

— Чого вам треба? — запитали мене.

— Та церкви шукаю,— відповів я.

— Ідіть у Благовіщенський, бо цей ви ж бачите самі...

Харків має багато парків, чистих і великих. В парку ім. Шевченка стоїть найкращий у світі пам'ятник нашому геніяльному поетові. Він стоїть суворий, в плащі. Навколо нього солдат-москаль, Катерина з дитиною, козаки, селяни і кобзарі. Разом 11 осіб.

Базар у Харкові подібний до Сорочинського Ярмарку. Чого там тільки не було — харчі, м'ясо, овочі, навіть живий рогатий товар. Але бідніші ці товари — самі роги та ребра, і не будуть українці їсти з нього „стейку". Міліціонер писав на якусь жінку протокол. Вона тримала купу льоду, прикриту землею, і брудна вода з тієї купи стікала через хідник. Соду і хлібний квас продавали на базарі без льоду.

У Харкові оглянули ми величезний „завод печива". Вибікають там різні тістечка, сухарі, андрути і розсилають у дерев'яних скриньках по всій Україні. Усі тістечка позначені: „До чаю", „Весільні", „Спортивні" і т. д. Нам дали на дорогу багато того печива, беріть, казали, Україна багата на пшеницю. Звичайно, оглянули ми ввесь процес продукції печива від початку аж до опакування.

За Харковом ми оглянули залізничний парк, що має 20 000 гектарів. В цьому парку є мініятюрна залізниця на 8 кілометрів довжини, яку обслуговують діти. Льокомотива і вагони малощо менші від звичайних. Дівчата там кондукторками, а хлопці машиністами та іншим технічним персоналом. Казали нам, що діти вивчають так залізничну справу перед тим, як іти на правдивий курс в тому напрямі.

По дорозі з парку до автобуса йшла зі мною середнього віку жінка. Нараз вона запитала: „Чи не знаєте там, в Америці, Матвіяша?" Я признався, що зрівнятися з нею, але вона попросила, щоб я йшов так, як перед тим. — „Вас тут дуже пильнують, — сказала жінка, — ви не здаєте собі з цього справи". Тоді я запропонував: „Дайте мені свою адресу, я в Америці його знайду і повідомлю про вас". — „Своєї адреси я не дам, ви мене розумієте, але дайте мені свою", — попросила жінка. Я дав їй свою адресу і досі чекаю, що вона мені напише.

З парку повезли нас до джерела цілющої води. Долина, в якій люди лежали, сиділи й пили ту воду, зробила на мене враження Йосафатової долини. Це були самі старці, в старому різнокольоровому одягу, в „узбецьких" і різних шапках, яких я з собою привіз дві. Пили і ми, і були центром загальної уваги.

Один дідок розказував мені, що ще до першої війни був в Америці і жив у Ню Йорку. Він зголосився до праці на російському пароплаві, але саме в той час вибухла війна, і до Америки вже годі було вернутись. Жалує свого вчинку донині. Живе, казав він, не зле, „було б ще краще, та прокляті германци знову готовлять війну".

Цілюща вода випливає із землі, її ловлять у водопроводи, і народ п'є безплатно. Була велика спека, і вода нас відсвіжила.

Колгоспу нам не показали. Пані Віра Шумейко казала, що інших туристів змушували оглянути колгосп, і їй дивно, чому нам не хочуть його показати. „Колгосп для вас непригототований", — заявив голова „Інтуриста". Маю враження, може помиляюсь, що голова знав, що, я як інженер-агроном, розуміюся на господарці і міг би поставити управі колгоспу багато неприємних питань.

І так, по одноденним побуті в Харкові, в середу 14 серпня відлетіли ми на північ і вполудне того ж дня приземлилися в Москві на летовищі Внукове. Порядку там не було, бо мусіли ми чекати три години на автобус. З летовища до Москви їхали повільно, бо якраз тоді на тій дорозі відбувалися маратонські змагання з бігу і ми доганяли десятки змучених бігунів. На певній віддалі одна від одної стояли контрольні застави.

Д-Р СЕМЕН ЖУК

(Посмертна згадка)

Справді сумно і пригноблююче, коли приходиться нам згадувати з шанобливим жалем одного з наших близьких знайомих, д-ра Семена Жука, який залишив громаду живучих в Монтреалі. Не легке це діло писати посмертний коментар доброму знайомому й одному з визначних місцевих громадян. Атже не тільки почуття обтяжують тоді ваше перо, пригнічують думку; писання ускладнюється ще й свідомістю, що нема слів, які б висловили належно ті почуття автора.

Бо писати про визначного політичного діяча, лідера партії або полководця — справа значно простіша: біографія постачає матеріял загального інтересу, є певні дані, що їх зручно можна укласти в стрункий коментар, який легко сприймається читачами, бо в ньому висловлено половину знаних і прийнятих для них фактів.

Та складніше писати коментар про людину, професія якої була щоденною боротьбою за людське існування — проти численних недуг, болів і різних потенціяльних спричинників смерти людей. Бо хоч і як люди цінять таку працю — працю лікаря — то все таки, за людською звичкою, всі ми звикли трактувати цю працю як щось самозрозуміле, немов жіночу працю в хаті: конечну, але буденну, негероїчну. А тимчасом у цій праці таїться багато дрібного героїчного. Лікар за кожною зустріччю з недужим вбирає у свою душу частину болю пацієнта, частку журби його родини; навіть найбільш загартований лікар не може без співчуття дивитися на терпіння людини. На щастя, він може теж радіти радістю пацієнта виздоровця, і відроджувати свою власну силу радістю близьких пацієнтові осіб.

Д-р Семен Жук

Д-р Семен Жук розумів своїх пацієнтів, болів їхніми переживаннями, радів їхнім видужуванням. Зокрема він розумів тих, до кого доля не була надто ласкава, бо й сам зазнавав труднощів на своєму трудолюбивому шляху.

Бувши студентом медицини в Україні і в Канаді, де приходилося, як і іншим лікарям з Европи проходити перевишкіл у своїй професії за особливо складних життєвих обставин. Однак ні ці труднощі, ні згодом тяжка недуга не підірвали його дружелюбности, його погідної вдачі. Він з одинаковою прихильністю і дружністю ставився до незнайомих, як і знайомих.

За все наше коротке та епізодичне знайомство я пригадую найкраще і згадуватиму з вдячністю д-ра Семена Жука з часу нашої першої зустрічі в Монтреалі взимку 1959-60 року. Поселившися в новому місті, практично майже без знайомих, людина завжди глибоко відчуває кожне приязне слово навіть малознайомих осіб. Тому для мене його слово було особливо важливе. На закінчення нашої першої короткої розмови він сказав тоді: — „Пишіть, не зражуйтеся нічим. Багато людей читають ваші статті, а цінить їх більше число читачів, ніж ви самі це передбачаєте. Неодин читач з вдячністю згадує думки, що їх ви висловили для нього і нерідко за нього. Я сам хотів би мати певність, що мене хтось десь знає і згадує добрим словом.."

Якщо ви пишете довгі роки і відчуваєте брак безпосереднього відгуку читачів (всі українські журналісти відчувають його!), тоді зрозумієте, що означали ці слова для автора цих рядків. Вони й досі викликають почуття тепла, яке не дозволяє піддатися зневірі навіть у складній ситуації. Вони пригадують, що д-р Семен Жук ніколи не піддавався обставинам і зневірі...

Внаслідок національної політичної ситуації українського народу впродовж століть у нас звикли цінити людину передусім за її суспільно-національний вклад. Як же оцінювати життєвий шлях багатьох українців, професія яких сама по собі майже виключає таку участь? Маємо на мислі лікарів, інженерів, економістів, техніків, різних спеціялістів, професія яких забирає їм майже ввесь час і практично виключає можливість партійно-політичної діяльности. Одностороннім підходом до людей у нас знецінено вклад батьків, які своїм життєвим подвигом уможливлюють своїм дітям дати згодом пайку в суспільно-національне життя чи зусилля. Без тієї бази — матеріяльної, освітньої, виховної — багато дітей ледве чи взагалі звалися б українцями, знайшовшися під тиском чужоземного оточення.

А крім того, навіть природжені таланти треба розвивати, плекати немов виноградну лозу. Не завжди це вдається батькам. Не часто можуть батько і мати на схилі свого віку спокійно оглянутися назад у своє життя і сказати: Ми зробили все, що було в нашій силі, і ми бачимо добрі наслідки нашої праці.

Нехай ця сумна нагода дозволить мені сказати: родина д-ра Семена Жука завжди викликала в мене враження одної суцільної колони, яка свідомо прямує до наступних досягнень, не марнуючи своїх талантів. І коли читачі нашого часопису мали можливість нераз читати про успіхи синів і дочки панства Жуків із Монтреалу та були горді на успіхи своїх українських земляків, тоді ці читачі може й не подумали про батьківський вклад як щось самозрозуміле, щось конечне, але негероїчне.. Але той вклад завжди є і його треба цінити. Тому згадуємо про це. Бо на той аспект людського життя вказав авторові цих рядків саме д-р Семен Жук: — „Приємно подивляти успіхи нашої молоді, втішатися їхніми талантами і працьовитістю, яка передусім є ключем до цих успіхів... Однак не забуваймо ніколи про вклад батьків, які звичайно будують фундамент і створюють пригожі умови цим успіхам".

Сотні й тисячі наших професіоналістів, а втім і батьків взагалі, слід оцінювати передусім на основі їхнього батьківського вкладу в молоде покоління. Той вклад пок. д-ра Семена Жука визначний і загально визнаний; він збільшується ще й такою дрібною обставиною, як те, що д-р Семен Жук допоміг авторові цих рядків краще усвідомити той аспект людського життя.

Можливо не від речі було зайняти увагу читачів на кілька хвилин особою, що саме відійшла з їхнього гурту. Для тих, які особисто знали д-ра Семена Жука, — це тільки пригадка на його благородний характер; для тих, які не знали його, ці рядки можливо унаочнять виразніше один аспект людських взаємовідносин і певний сенс життя: недоцінюваний батьківський вклад у розвиток українського суспільства.

Роман Рахманний
(„Мета", Торонто)

Форт Віллям, Онт., відзначує 70-річчя „Свободи"

По всіх просторах ЗДА і Канади, де зорганізовані клітини УНСоюзу, 1963-ій рік проходить під кличем святкувань 70-річчя найстаршого українського щоденника на еміґрації „Свобода", що на цілому північно-американському континенті для усієї української спільноти впродовж довгих років сповняв ролю найкращого інформатора, дорадника і національно-політичного коментатора.

Члени Заряду Відділу УНСоюзу ч. 441, у Форті Віллям, Онт., користаючи з відвідин їхньої місцевости директора Канадійської Канцелярії УНСоюзу В. Зорича, на пропозицію заступника предсідника Заряду О. Петришина, рішили, відзначити 17 листопада 1963 окремою імпрезою 70-річчя праці „Свобода".

До українців Форту Віллім, Порт Артур та околиці розіслано гарно зредаговані запрошення, зорганізовано під керуванням відділового скарбника І. Козири виставку видань УНСоюзу і „Свободи" з „Веселкою". Дуже добре опрацьовану доповідь про ролю, значення „Свободи" за ввесь час свого існування виголосив заступник предсідника Заряду О. Петришин, який підкреслив у всіх аспектах її важність, історичність та незмінність ідеологічно-програмових заложень.

Імпрезою проводив довголітній заслужений союзовий діяч і предсідник Управи Відділу 441 М. Лисий, який два дні тому повернувся зі шпитального ліжка до Порт Артур, місця свого постійного перебування. Він привітав присутніх гостей і головного радного УНСоюзу В. Зорича та поінформував зібраних про програму святкувань.

Слухачі мали змогу оглянути широку і корисну видавничу діяльність УНСоюзу і його органу „Свобода", а серед усіх видань, по фаховому розкладених на трьох довгих столах, грала своїми мистецькими красками „Веселка".

Другу частину імпрези присвячено УНСоюзові і його ролі. Її виповнив своєю доповіддю головний радний і директор Кан. Канцелярії УНСоюзу Б. Зорич. На широко-розгорненому полотні своєї доповіді прелеґент з'ясував зібраним цілі і завдання життьового забезпечення взагалі, а зокрема говорив про потребу забезпечуватись у своїй рідній забезпеченевій організації УНСоюзі. Статистичними даними, взятими з державного асекураційного департаменту в Оттаві, переконливо доказував, що українська спільнота в Канаді далеко відстала від других етнічних груп цієї країни в ділянці правильного розуміння клича „свій до свого", який обов'язує на кожному відтинку українського життя і на відтинку забезпечуватися в українських забезпеченевих організаціях. УНСоюз своєю структурою, статутовими постановами і конвенційними ухвалами є всеукраїнською забезпеченевою організацією, понадгруповою і понад-конфесійною, то він повинен заслуговувати на активну підтримку всіх верств українства. Після доповіді присутні ставили питання, просили про виясненя з ділянки асекурації, висказували свої пропозиції. Відповіді давав доповідач.

Предсідник імпрези М. Лисий, подякувавши присутнім і доповідачам, закрив зібрання.

Форт Віллям із своєю працездатньою відділовою Управою, з нагоди перебування на їхньому терені гол. радного В. Зорича, що відбував свою організаційну поїздку по Манітобі і західньому Онтеріо, на своєму засіданні рішив дати повну допомогу організаторові, щоб за короткий час приєднати якнайбільше число до УНСоюзу нових членів. Завдяки солідарній допомозі майже всіх членів Управи, за п'ять днів організаційної праці зорганізовано 30 нових членів і їхні аплікації переслав гол. радний до УНСоюзу як подарунок з нагоди 70-річчя „Свободи". При тому слід підкреслити, що з організатором їздили по Форту Віллім, Порт-Артуру і околиці такі члени Управи: заст. пред. О. Петришин, фін. секр. П. Голт, касир І. Козира, рек. сек. В. Стахів, голова контрольної комісії В. Скоропад і делеґат на 25-ту Конвенцію УНСоюзу Д. Заневич.

При їхній допомозі гол. радний зорганізував: з О. Петришиним 15 членів, Д. Заневичем 7, П. Голтом 4, І. Козирою і В. Скоропадом 4. Разом 30 членів. Фінансовий секретар П. Голт, душа Відділу 441 і довголітній його активний відділовий організатор, не міг повністю під час кампанії присвятити свого часу, бо, вертаючи зі Саскатуну зі своєю дружиною Ґльорією до Форту Вілліяму, авто внаслідок снігової заметілі злетіло зі шляху і дружина секретаря була покалічена на лиці та пролежала цілий тиждень у шпиталі.

Після закінчення організаційної праці гол. радний В. Зорич відбув з членами Управи спільне відділове засідання, на якому зробив підсумки з пророблено́ї праці, поділився своїми враженнями та вказав на величезні можливості розбудови УНСоюзу в цій околиці. Особливо просив не припиняти організаційної праці, про що теж говорили і підкреслювали і члени Управи. На слідуючий день виїхав наш організатор у напрямі Садбур.

Н. Н.

„УКРАЇНСЬКИЙ БУРЖУАЗНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ" СЬОГОДНІ

(Закінчення із стор. 2-ої)

му господарстві та промисловості України впадає в очі нехіть людей до праці; колгоспники й робітники виконують накинуті їм завдання так, аби з рук збутися, використовують найменшу можливість, щоб працю на державу відставити набік. Це пояснюється тим, що одні з них свідомо, а інші підсвідомо розуміють, що скільки не працюй, все одно плоди їхніх рук від них заберуть. Совєтська пропаганда цих людей називає „ледарями", „неробами", „гульвісами", „зривниками плянів", але не виключено, що в близькому майбутньому їх почнуть прирівнювати до „місників", а там і до „українських буржуазних націоналістів". Отож, український рільник, вівчар, тракторист, шахтар, металюрґ, є евентуальними кандидатами на „українських буржуазних націоналістів".

Відомо, що кожна дія викликає протидію. Так і з московською політикою щодо України. Чим більше Москва тисне на українських людей, на українські землі, тим більше посилюється спротив. Довголітній досвід наочно доводить, що той спротив Кремлеві годі не лиш подолати, а й зупинити на певному рівні. В цьому саме криється таємниця безперервного зростання „українського буржуазного націоналізму", свідками чого є ми всі і що змушені підтверджувати також Хрущов, Підгорний, Ільичов, Скаба . . .

Українська хроніка

● **Відкриття постійної Галерії продажу творів українських мистців** відбудеться в неділю 8 грудня ц. р. о год. 12-ій вполудне в долішній залі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Українська Мистецька Галерія в Ню Йорку діятиме під керівництвом п-ні Ольги Соневицької. Відкрита ґалерія буде в середи і в суботи від 5-ої до 8-ої вечора, і в неділі від 12 до 3-ої по полудні.

● **Українсько - Американське Студентське Товариство при Фордгамському Університеті** спонзорує окрему радіову програму, що буде передавана в понеділок 9 грудня ц. р. о год. 10 вечора на хвилях 90.7 радіостації ФМ на терені Великого Ню Йорку. Півгодинна програма охоплюватиме інтерву з Юрієм Волошином, президентом згаданого Товариства, українську музику, як також реферування деяких актуальних українських справ.

● **Розвідка проф. Теодора Мацькова п. н. Княжий титул Мазепи в світлі його листа до цісаря Йосифа І"** появилася на сторінках видаваного в Ґрацу (Австрія) журналу „Архів фір Культурґешіхте", 44 том, 3 зошит за 1963 рік, як також окремою відбиткою.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Членам Братства УСС і всім б. Воякам подаємо сумну вістку, що дня 2 грудня 1963 року ненадійно номер у Дітройті

СЛ. П. ІНЖ.
ЯРОСЛАВ ГУЗАР
б. старшина УСС,
учасник визвольних змагань.

Родині Покійника висловлюємо щирі слова співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

Ділимося з нашим Членством сумною вісткою, що член нашого Товариського Суду, незабутній наш Товариш по праці і визначний український громадянин

СЛ. П. ІНЖ.
ЯРОСЛАВ ГУЗАР
ненадійно упокоївся дня 2 грудня 1963 року.

Похорони відбулися в четвер, дня 5 грудня 1963 року в Дітройті.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОУА „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ

У глибокому і тяжкому смутку сповіщаємо всю зорганізовану співочу Родину, та Українське Громадянство, що дня 2-го грудня 1963 року відійшов від нас нагло і неждано наш Невіджалуваний Дорогий Приятель і Друг

бл. п. інж. Ярослав ГУЗАР

старшина УСС і УГА, кол. член хору „Віденської Січі", член управи Українського Хору „Сурма" у Львові, член управи Українського Хору „Муза" в Австрії, член-основник, довголітній член управи і Контрольної Комісії Українського Хору „Думка" в Ню Йорку та член управи Союзу Українських Хорів в Америці.

Похорон — в Дітройті в четвер, 5 грудня ц. р. о год. 8:30 ранку.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Високодостойній опечаленій Пані, Дружині Покійного Ярослава, дочці Вп. п. Мартуні з мужем і діточками і синові Преподобному о. Віцеректорові Любомирові, складаємо наші найглибші вислови співчуття.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ХОРІВ В АМЕРИЦІ

Леонтій КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ, голова — Мирослав КУЛИНИЧ, секретар

З глибоким смутком повідомляємо, що дня 2 грудня 1963 року в Дітройті помер ненадійно наш Дорогий Товариш праці б. член Контрольного Комітету

СЛ. П. ІНЖ.
ЯРОСЛАВ ГУЗАР

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА І СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ

Ділимося сумною вісткою про несподівану смерть

бл. п. ЯРОСЛАВА ГУЗАРА

б. адміністратора та довголітнього члена Управи Українського Народного Дому в Ню Йорку.

ДИРЕКЦІЯ

Ділимося сумною і болючою вісткою з нашим Членством та з Українським Громадянством, що 2-го грудня ц. р. відійшов від нас назавжди нечайно і несподівано наш Невіджалуваний Дорогий Друг, член-основник та довголітній член управи і Контрольної Комісії нашого Хору

бл. п. інж. Ярослав ГУЗАР

кол. старшина УСС і УГА.

Похорон відбувся в Дітройті в четвер, 5-го грудня 1963 року в год. 8:30 ранку.

Хай вічна пам'ять про Нього залишиться назавжди в наших серцях.

Високодостойній опечаленій Пані, Дружині Покійного Ярослава, дочці Вп. п. Мартуні з мужем і діточками і синові Преподобному о. Віцеректорові Любомирові, складаємо наші найглибші вислови співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" В НЮ ЙОРКУ

Анатоль ПАЩКОВСЬКИЙ, голова — Іа ШОХ, секретарка

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. С. К. Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 8-го грудня о год. 2.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124 вулиці і 31 евню в Коледж Пойнті, Н. Й.

Американська Футбольна Ліга, в якій грають українські дружини „Тризуба" з Філядельфії і „Чорноморської Січі" з Нюарку, досі не заповіла жадних змагань на наступну неділю.

„ТРИЗУБ" — БЛЯВ ВАЙС ГОТЧЕ 4:2 (2:1)

Філядельфія, 28 листопада. — Першуни Американської та Німецької Ліґ зустрілись за браком скорішого вільного реченця щойно в День Подяки у змаганнях за звання першуна Східнього Побережжя. Перед початком гри суддя зарядив однохвилинну мовчанку для вшанування трагічно померлого президента Кеннеді.

Вже в першій хвилині по знаменитій акції сильний стріл відбився від стовпа воріт німців. З черги стріл В. Чижовича з повітря у ворота відбився від грудей оборонця „Ґотче" на корнер. Після чергових п'яти хвилин вирівняної гри знов „Тризуб" взяв під обстріл ворота противника впродовж десяти хвилин. В одному з таких наступів гострий стріл Ноги в 16-ій хвилині приніс ведення „Тризубові". Намагання німців вирівняти, і то часто недозволеними засобами, не приносили успіху. В 30-ій хвилині суддя подиктував карний мет до „Ґотче", які почали протестувати, виявляючи готовість навіть зійти з грища. Тоді Ферейра зумисно тільки легко посунув м'яч в напрямі воріт, виконуючи карний стріл. П'ять хвилин пізніше цей самий Ферейра стрілив німцям другі ворота з акції Нога — Чижович — Манджіні. На три хвилини перед перервою „Ґотче" здобули ворота з карного за руку Рача.

Друга півгра почалася знов під знаком сильної переваги „Тризуба". В 55-ій хвилині В. Чижович підніс вислід на 3:1 з подачі Ферейри. Однак чверть години пізніше суддя подиктував другий карний до „Тризуба" за настрілену руку Ілая і знову Штріцль перемінив карного у ворота для „Ґотче". На п'ять хвилин перед кінцем В. Чижович викінчив точну подачу Яковини сильним стрілом, устійнюючи вислід дня.

У цих змаганнях відчувалося дошкульно брак Кравця, тим більше, що Рач мав свій дещо слабший день. В „Ґотче" вибивалася оборона і трійка нападу. Все таки „Тризуб" був на голову кращою дружиною тактично і технічно. Якщо наша дружина гратиме так далі в серії гор за Чашу ЗДА, тобто коли її акції вдержать характер дружинової гри („тімворк"), тоді „Тризуб" може знов числити на поважні успіхи. **Яр. К-ий**

„ТРИЗУБ" — „ФЕНІКС" 2:1 (:1)

Філядельфія, 1 грудня. — Ці перші змагання „Тризуба" з циклу гор за Чашу ЗДА були від самого початку мало цікаві. На перший небезпечний стріл до воріт „Феніксу" треба було ждати пів години. Після цього стрілу Ноги щойно наступили в трихвилинних відступах стріли Ілая і В. Чижовича. У 43-ій хвилині середній напасник „Феніксу" прорвався несподівано і з доволі великої віддалі здобув ворота через неправильну уставку задалеко висуненого в поле Свича. Друга півгра була генеральним наступом на ворота „Феніксу", ворота якого були в кількох періодах бомбардовані безперервно. Понад десять незвичайно сильних стрілів оборонив знаменитий воротар „Феніксу" — Войтович, колишній воротар „Тризуба". Багато нагод програвив сам „Тризуб", але і суддя чимало разів кривдив нашу дружину, коли не признав трьох наявних карних й вишукував неіснуючі „офсайди" нападу „Тризуба". Все таки в 75-ій хвилині вирівняв вислід Яковина сильним стрілом з подачі Ноги. При цьому стані „Фенікс" вдавався до театральних трюків, щоб тільки грою на час врятувати вислід, чому потуряв суддя. Дві хвилини перед кінцем „Тризуб" провів найкращу акцію змагань, яку закінчив сильною бомбою В. Чижович, здобуваючи переможні ворота.

В цій зустрічі вирізнявся в обороні Рач, на помочі Кравець і Ілай, та в нападі Нога і дуже працьовитий В. Чижович, який позбувся сольових потягнень, не полює вже більше на ґоля, але співпрацює з цілим нападом і проводить розумні заграння, як пристало капітанові дружини.

Яр. К-ий

Братство св. Йосафата, 217 Відділ УНСоюзу в Рочестері, відмітило своє 55-ліття

Рачестер, Н. Й. — Після недавнього відмічення 50-літнього ювілею Товариства „Запорозька Січ", 367 Відділу УНСоюзу, в неділю 17-го листопада в цьому місті відбулося друге союзове свято, а саме 55-річчя найстаршого місцевого Відділу УНСоюзу, Братства св. Йосафата. Понад три сотні членів зібралися в залі Українсько - Американського Клюбу, щоб поглянути в минуле, коли серед трудів творилося життя рочестерської громади. Свято відкрив голова Відділу і його довголітній організатор, Константин Шевчук, який привітав почесних гостей, а саме: місцевого пароха о. Стефана Чомка, головного секретаря УНСоюзу Ярослава Падоха, головного радного УНСоюзу Василя Гузара, редактора „Українського Тижневика" Зенона Снилика, д-ра Тимочка з дружиною, урядовців Відділу, а саме секретаря Теодора Голода і представив Петра Ґрановського, як тостмайстра ювілейного бенкету. Після молитви, що її провів о. парох, та продукції танечної союзової групи „Верховина" під проводом Івана Заболоцького та Петра Дзюби, о. парох Чомко склав членам ювілейного Товариства признання за коротку працю та бажання дальших успіхів у ній. К. Шевчук подав коротку історію Відділу, яку доповнив секретар, подаючи цікаві числа, які ілюструють 55-літню діяльність ювілята. Відділ зібрав понад чверть мільйона долярів вкладок, з чого більше, як $15,000 видав на громадські цілі тут і в Україні, — на Рідну Школу, „Просвіту", НТШ, УККА, ЗУАДК і врешті на пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні. Понад $30,000 розділено на допомогу недужим членам. Після цього головний радний В. Гузар представив ред. З. Снилика, який промовляв в імені „Свободи" та „Українського Тижневика", і гол. секретаря Я. Падоха, який в своїй промові доповнив історію Відділу, на основі старих книг та документів, що зберігаються в Головній Канцелярії УНСоюзу, подаючи її на тлі великих піонерських змагань української громади в Америці, а зокрема її найстаршої організації, УНСоюзу. Промовець підкреслив, що членом ювілейного Відділу був колишній головний предсідник УНСоюзу, — Степан Мурашко. Після цього гол. секретар передав почесні грамоти подяки Екзекутиви УНСоюзу для голови Відділу Константина Шевчука та Андрія Іванціва, який 30 років виконував обов'язки секретаря Відділу. Він підніс заслуги трьох членів-основників Відділу, які залишилися між живими, а саме Микити Василишина, Івана Теребушки і Михайла Рудого, які одержали почесні грамоти подяки раніше, при нагоді 50-ліття Відділу. Співом українського національного гимну покінчилося це замітне свято організованости місцевої громади та її відданости українським традиціям та українській справі.

КЕННЕДІ ВИБРАВ ГАРВАРД НА БІБЛІОТЕКУ СВОГО ІМЕНИ

Вашинґтон. — Виявляється тепер, що покійний Президент ще 19-го жовтня цього року вибрав Гарвардський університет на місце для бібліотеки свого імени. Президент був у Бостоні при кінці тижня 19-го жовтня і там в районі цього міста оглянув кілька площ, на яких могла б бути збудована бібліотека, що зберігала б всі його документи, що виникли під час його президентури. З Президентом був тоді і каліфорнійський архітект Джан Карл Варнеке, який тепер проєктує надгробний пам'ятник для Президента на Арлінґтонському цвинтарі. Покійний Президент вибрав місце під будову нового будинку недалеко тієї будівлі, в якій перебував він як студент під час кінцевого року студій в Гарвардському університеті. Кеннеді закінчив Гарвард в 1940-му році. Кеннеді часто закликав своїх урядовців та співробітників, щоб зберігали всі матеріяли і документи для майбутнього музею і бібліотеки.

Другий Академічний Вечір „Зарева" і УСГ в Балтіморі, Мд.

Після надзвичайно успішного першого Академічного Вечора, який відбувся 16-го листопада в Балтіморі, другий Академічний Вечір відбудеться в найближчу суботу 7-го грудня, о год. 6:45 вечором, в приміщенні „Самопомочі" при 239 Савт Бродвей.

В програмі Вечора дискусійна доповідь студента Олега Булавки — „Базар 1921 — 1941" і панель на загальну тему „Україна і співжиття з нашими сусідами". В панелю беруть участь д-р А. Лемішка, д-р М. Ласійчук, д-р Т. Корецький — від громадянства, і Ю. Ілінський, М. Сідляк і А. Чорнодольський — від студентства.

В панелю обговорюватимуть питання співпраці і співвідносин українців з поляками, росіянами, жидами, румунами, мадярами, а таксамо з державними і приватними інституціями країн нашого поселення.

Кожний учасник панелю відповідатиме на чотири питання, після чого відбудеться загальна дискусія.

Після закінчення програми відбудуться перекуска та змога переглянути різні українські періодичні видання з різних країн українського поселення.

Ред. Юліян Тарнович-Бескид обняв редакцію „Лемківських Вістей"

Ню Йорк. — Новообраний на П'ятому Лемківському З'їзді, голова Організації Оборони Лемківщини, п. Юліян Котляр, поінформував про зміну, яка наступила в редакції лемківського місячника „Лемківські Вісті". Внаслідок уступлення з редакції того журналу ред. Степана Женецького, Головна Управа Організації Оборони Лемківщини, іменувала на редактора відомого уродженця, діяча та історика Лемківщини й автора багатьох книжок і праць про Лемківщину, ред. Юліяна Тарновича-Бескида, який визначився також довголітньою працею на становищі редактора й видавця лемківських газет, а саме львівського „Лемка" і інших. Голова Організації Оборони Лемківщини висловив впевненість, що під проводом найбільш досвідченого в лемківських справах редактора Тарновича її орган дальше поширить і поглибить свою місію боротьби за поворот Лемківщини до матірного українського пня, висловлюючи при цьому й надію, що загал українського громадянства передплатою, а українські бизнесмени матеріяльною піддержкою лемківської газети допоможуть у дальшому змаганні Лемківщини за свою українську територію, з якої лемків насильно виселено на чужі польські терени. Святочне, різдвяне число „Лемківських Вістей" появиться в половині грудня. Адміністрація газети приміщується у канцелярії Головної Управи ООЛ при 240 Ґовп евеню в Пассейку, Н. Дж.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 8-го ГРУДНЯ 1963 р.:

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при Вест 14-ій вул. — Н. Чорногор, секр.

СУБОТА, 14-го ГРУДНЯ 1963 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Мир 324 Відд. о год. 7-ій веч. — А. Слободян, предс., І. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ГРУДНЯ 1963 р.:

CLEVELAND, Ohio. Місячні збори С-ва Прест. Діви Марії 112 Відд. після 2-ої і 3-ьої Сл. Божої в церковній залі св. ап. Петра і павла. — Анна Шмуцок, секр.

Посмертні згадки

ВОЛОДИМИР РЕКРУТ, член 177-го Відділу УНСоюзу в Провіденс, Р. Ай., помер 23 вересня 1963 р. Покійний народився 18 лютого 1896 р. в с. Товстеньке, пов. Гусятин, Україна. Залишив в смутку дружину Катерину і 3 синів, Stanley, Joseph & Peter і доньку Mrs Mary Dubois. Похорон відбувся з катедри св. ап. Петра і Павла в Провіденс при участі родини і членів Відділу. Вічна Йому Пам'ять.
Іван Лаба, секр.

АННА БОРШЕВСЬКА, довголітня членкиня Б-ва св. Йосафата 217 Відд. УНСоюзу в Рочестер, Н. Й., померла 29 вересня 1963 р. Походила з с. Лучинці, пов. Рогатин, Україна. Полишила в смутку 2 синів, Михайла і Петра, 2 доньки замужні Катерина Стріклend і Софія Розіґнолі, 4 внуків та 7 сестер в краю. Належала до Б-ва св. Йосафата, Союзу Українок ч. 6 і до Українського Золотого Хреста. Похорон відбувся 2 жовтня ц. р. з церкви св. Йосафата, відтак при участі родини, членів Б-ва і знайомих поховано Покійну на цвинтарі Голи Сепулхре. Вічна Їй Пам'ять!
В. Колданський, секр.

ДОРА МИКИТИНСЬКА, членкиня Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. УНСоюзу в Гемтремк, Міш., померла 21 вересня 1963 року на 67 році життя. Покійна походила з села Озірянка, пов. Зборів, Україна. Полишила в глибокому смутку мужа Дмитра, сина Василя Шалавило та дочку Анну Зола, 9 внуків і 1 правнучку. Похорон відбувся 24 вересня 1963 р. з похоронного заведення при великій участи родини, членів Відділу та знайомих на цвинтар Монт Олівет. Вічна Їй Пам'ять!
В. Крушельницький, секр.

МИХАЙЛО ГАВДЬО, член Б-ва св. Степана 221 Відд. УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., упокоївся в Бозі 25 вересня 1963 р. на 72 році життя. Покійний родився в с. Селиська, пов. Перемишль, Україна. Полишив у глибокому смутку сина Василя та родину в Україні. Був учасником Визвольних Змагань. Похорон відбувся 28 вересня ц. р. з катедри св. о. Миколая при участі рідні, членів Б-ва та знайомих. Поховано Покійного на цвинтарі св. о. Миколая. Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ІВАН БАНДРОВСЬКИЙ, член 188 Відд. УНСоюзу в Durhamville, N. Y., помер 23 вересня 1963 р. на 80-му році життя. Покійний родився 4 липня 1882 р. в с. Ортиниці, пов. Самбір. Залишив в смутку дружину, 2 синів, 5 дочок Анну, Марію, Jenne, Josephie, Stella, дома 23 внуків і 15 правнуків. Похорон відбувся 26 вересня з католицької церкви, на цвинтар St. Francis, Durhamville, N. Y. Вічна Йому Пам'ять!
Т. Х., секр.

ТАРЗАН, ч. 5150. Бенджемін Барнес!

BENJAMIN BARNES, EXECUTIVE FOR BARNES SHIPPING, INC., RELUCTANTLY AGREED TO ACCEPT A MESSAGE FROM A NATIVE RUNNER.

HE READ FROM A GRIMY PIECE OF PAPER AND WAS SUDDENLY SEIZED WITH ASTONISHMENT!

"MISS JONES," HE GASPED. "CALL MY BROTHER'S HOME. SAY THAT I'M COMING OUT ON A MATTER OF UTMOST IMPORT!"

Бенджемін Барнес, директор торговельної інкорпорації Барнес, нерадо погодився прийняти звернення представника тубільців.

Він прочитав брудний шматок паперу і нагло він сильно здивувався!

— Панно Джовнес, — сказав він, задихаючися. — Негайно йдіть до дому мого брата. Скажіть, що я зараз виходжу в дуже важній справі!